

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH R. MICALLEF

Seduta ta' l-14 ta' April, 2015

Mandat Numru. 454/2015/1

JAC STEEL LIMITED (C – 4665)

VS

IL-KUMMISSARJU TAL-PULIZIJA

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fis-17 ta' Marzu, 2015, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, il-kumpannija rikorrenti talbet li din il-Qorti żżomm lill-intimat milli "jikkonfiska, japproprja jew fi kwalsijasi mod ieħor jieħu pussess jew titolu fuq il-gaffa tat-tip *Fiat Allis* proprjeta' tas-socjeta' rikorrenti";

Rat id-degriet tagħha tas-17 ta' Marzu, 2015, li bih laqgħet it-talba b'mod provvizorju għall-finijiet tal-artikolu 875(2) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, ordnat in-notifika lill-intimat bi żmien għat-Twegiba u qiegħdet ir-Rikors għas-smiġħ tal-10 ta' April, 2015;

Rat it-Twegiba mressqa mill-intimat fis-27 ta' Marzu, 2015, li biha, u għar-raġunijiet hemm imsemmija, laqa' għat-talba tal-kumpanija rikorrenti billi qal li l-azzjoni tagħha tissarraf fi pressjoni biex ma tħallihx iwettaq l-obbligi legali u l-kompetenzi tiegħu u dawk tal-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar u dan kif joħorġu mill-artikoli 346 tal-Kodiċi Kriminali u mill-Att tal-2010 dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp¹. Huwa jżid jgħid li ma jeżistux l-elementi mitluba mil-ligi biex it-talba tal-kumpanija rikorrenti tista' tintlaqa';

Semgħet id-dikjarazzjoni tal-intimat waqt is-smiġħ tal-10 ta' April, 2015, għall-finijiet tal-artikolu 873(3) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Semgħet ix-xhieda mressqa mill-intimat;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-partijiet waqt l-imsemmi smiġħ;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Rat id-degriet tagħha tal-10 ta' April, 2015, li bih ħalliet ir-Rikors għall-provvediment;

Ikkunsidrat:

Illi tqis li l-kumpanija rikorrenti qiegħda titlob li l-intimat bl-ebda mod ma jjeħu taħt idejh jew jaqbad il-gaffa proprjeta' tagħha li kienet tinsab f'sit fejn kienet qiegħda titħaddem;

Tqis li fis-17 ta' Marzu, 2015, waqt li kien qiegħed isir tindif ta' sit fl-inħawi taċ-Ċimiteru tal-Addolorata minn materjal tal-bini li kien hemm fuqu mill-gaffa tal-kumpanija rikorrenti, il-Pulizija waqqfet it-tkomplija tax-xogħol minħabba li materjal kien jidher li qiegħed jintefa' fil-wied ta'

¹ Kap 504

taħt is-sit². Dak il-ħin kienet qiegħda ssir azzjoni ta' inforzar mill-M.E.P.A. dwar materjal industrijali ieħor li kellu jitneħħa mill-istess sit³;

Tqis li l-gaffa dak il-ħin kienet qiegħda titħaddem minn wieħed Christian Cucciardi, impjegat mal-kumpannija rikorrenti;

Tqis li l-kumpannija kienet tqabbdet tagħmel ix-xogħol tat-tindif tas-sit minn wieħed Salvu Briffa, uffiċjal tal-Malta Industrial Parks Limited, sidt il-fabbrika li tinsab fuq l-istess sit. Il-Pulizija ġabret stqarrija minn kull min kien imdaħħal f'dak li kien qiegħed jġri fis-sit sa ma twaqqaf ix-xogħol⁴;

Tqis li, aktar tard dakinhar, l-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar kienet ħarġet avviż ta' infurzar u madwar ġimgħa wara, fis-26 ta' Marzu, 2015, talbet lill-Pulizija tnedi proċeduri kontra l-kumpannija rikorrenti, kontra l-Malta Industrial Parks Limited u terzi;

Tqis li l-għan ta' talba għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni huwa dak li jżomm persuna milli li tagħmel xi ħaġa li tkun li tista' tkun ta' ħsara lill-parti li titlob il-ħruġ tal-mandat⁵;

Tqis li bil-liġi, jeħtieġ li r-rikorrent juri żewġ ħwejjeġ biex ikun jistħoqqlu jikseb il-ħruġ ta' Mandat bħal dak. L-ewwel ħaġa li jrid juri hi l-mandat huwa meħtieġ biex jitħarsu l-jeddijiet pretiżi mir-rikorrent. It-tieni ħaġa hi li r-rikorrent ikun jidher li għandu, mad-daqqa t'għajn (*prima facie*) dawk il-jeddijiet. Il-ħtieġa li jintwera li l-parti li titlob il-ħruġ ta' Mandat bħal dan ikollha *prima facie* l-jeddijiet pretiżi hija ħtieġa oġġettiva u mhux soġġettiva li tiddependi mid-diskrezzjoni tal-ġudikant⁶. Tali jedd jew jidher mad-daqqa t'għajn jew, għall-finijiet ta' dan il-Mandat, ma jeżistix;

Tqis li, minn kliem il-liġi nfisha, iż-żewġ elementi huma kumulativi u mhux alternativi. Jekk xi wieħed minn dawn iż-żewġ elementi ma jirriżultax, il-Qorti għandha tiċħad it-talba għall-ħruġ ta' mandat bħal dak. Siewi wkoll li wieħed iżomm quddiem għajnejh li l-proċedura li hija maħsuba biex titqies talba bħal din huwa mixtieq li tkun waħda sommarja, billi mhuwiex mistenni li jitressaq quddiem il-Qorti fi stadju bħal dak kulma jmissu jitressaq quddiemha waqt is-smiġħ tal-kawża dwar l-istess jedd. Huwa għalhekk li illum il-liġi nbidlet u stabiliet żminijiet qosra u preċiżi li fihom it-talba għall-ħruġ ta' dan il-Mandat għandha jew tintlaqa' jew tiġi miċħuda⁷;

² Xhieda ta' P.S. 1030 Clinton Theuma 10.4.2015, f'paġġ. Xx tal-atti

³ Xhieda ta' Charles Gafa' 10.4.2015, f'paġġ. Xx tal-atti

⁴ Xhieda ta' Spett. Jurgen Vella 10.4.2015, f'paġġ. XX tal-atti

⁵ Art. 873(1) tal-Kap 12

⁶ App.Civ. 14.7.1988 fil-kawża fl-ismijiet *Grech pro et noe vs Manfre'* (Kollez. Vol: LXXII.ii.290)

⁷ Art. 875(3) tal-Kap 12

Tqis li minn dan joħroġ li l-Mandat ta' Inibizzjoni huwa mezz proċedurali eċċezzjonali u mhux normali ta' provediment legali⁸. Il-ħarsien li l-ligi timmira għalih fit-talba tal-parti rikorrenti huwa dak li, mingħajr il-ħruġ tal-Mandat, il-jedd li jista' jkollu jitneħħa darba għal dejjem u b'mod irrimedjabbli. Dan ma jfissirx li l-fatt li talba għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni tintlaqa', ikun ifisser li l-jedd huwa ippruvat. Bħalma lanqas ifisser li l-fatt li talba għall-ħruġ ta' Mandat bħal dak ma tintlaqax ikun ifisser li l-jedd pretiż ma jeżistix. It-tiftix li trid tagħmel il-Qorti huwa dak jekk, bl-għamil li minnu qiegħed jibza' r-rikorrent, jistax jintilef darba għal dejjem jedd li l-istess rikorrent jidher li għandu fil-waqt li ħareġ it-talba għall-ħruġ tal-Mandat;

Tqis li l-jedd *prima facie* li fuqu tistrieħ il-kumpanija rikorrenti huwa dak li tħares it-tgawdija tal-proprjeta' tal-inġenji tagħha – f'dan il-każ, il-gaffa li kienet imdaħħla fix-xogħol tat-tindif tas-sit – u l-ħarsien tal-imsemmija tgawdija minn teħid arbitrarju. Ma huwiex kontestat li l-gaffa hija proprjeta' tal-kumpanija rikorrenti;

Tqis li, mis-sottomissjonijiet magħmula mill-għaref difensur tal-istess rikorrenti, l-għan tal-proċedura mnedija mill-klijenta tiegħu huwa dak li ma jhallix lill-intimat jaqbad u "jieħu l-ligi b'idejh" u arbitrarjament jarroga għalih setgħa li jinterpreta l-ligi kif jifhimha hu, bla ma l-kwestjoni tkun tressqet quddiem qorti;

Tqis li, min-naħa tiegħu, l-intimat u l-għaref difensur tiegħu, jishqu li l-ligi kienet tagħtih kull setgħa li jaqbad il-gaffa jew kull inġenju ieħor fejn ikun jidher li x-xogħol li jkun qiegħed isir biha jkun jikkonsisti fi ksur tal-ligi. Ir-rappreżentant tal-Kummissarju intimat qal li t-tfigħ tal-materjal ġol-wied hu minnu nnifsu reat u li, minbarra dan, il-wied jaqa' f'imkien meqjus bħala santwarju mħares mil-ligijiet ambjentali;

Tqis li, l-intimat jgħid sewwa meta jissottometti li l-Mandat ma jistax jintalab biex iżommu milli jwettaq is-setgħat tiegħu dwar xi ksur ta' ligi. Mandat ma jistax jinħareġ biex iżomm persuna milli tagħmel dak li l-ligi tobbligaha tagħmel, ukoll jekk dak l-egħmil jista' jġib xi ħsara jew skomdu lill-persuna milquta b'egħmil bħal dak u sakemm l-egħmil isir skond kif trid il-ligi;

Tqis li l-intimat jiggustifika l-ħsieb tiegħu li jaqbad il-gaffa tal-kumpanija rikorrenti fuq id-dispożizzjonijiet tar-regolament 10(4) tar-Regolamenti

⁸ Ara, Kumm. 22.9.1994 fl-Att tar-Rikors fl-ismijiet *Angelo Xuereb vs Marin Fili*

dwar l-Abbandun, ir-Rimi u t-Tneħħija ta' Skart fit-Toroq u f'Postijiet jew Żoni Pubbliċi⁹;

Tqis għal dak li jirrigwarda l-jedd mad-daqqa ta' għajn l-kumpannija rikorrenti seħħilha turi li għandha d-dritt tħares il-jedd tagħha ta' sid fuq l-ingenju. Il-jedd jitlob ukoll ħarsien minn teħid arbitrarju jew tnaqqis mhux awtorizzat bis-saħħa tal-liġi min-naħa ta' xi awtorita' pubblika;

Tqis li, sal-ħin li Christian Cacciottolo twaqqaf milli jkompli jħaddem il-gaffa sakemm inbdiet il-proċedura għall-ħruġ ta' dan il-Mandat (u kienet provvizorjament intlaqgħet it-talba għall-ħruġ tal-istess), ma kien għad hemm l-ebda proċediment kontra l-kumpannija rikorrenti;

Tqis li, kif sewwa issottometta l-għaref difensur tal-istess rikorrenti, ir-regolament 10(4) li fuqu jistrieħ l-intimat ma jagħti l-ebda jedd ta' teħid ta' pussess ta' vettura, karrettun jew tagħmir ieħor jekk mhux fuq ordni ta' qorti u b'żieda mal-piena preskritta, wara talba li ssirilha għaldaqshekk mill-prosekuzzjoni;

Tqis li dan ifisser li dak il-qbid (u r-rimedju tar-rilaxx li jista' jintalab minn sid il-vettura taħt l-istess Regolamenti) ikun ordnat biss wara s-sejbien ta' ħtija b'għoti ta' sentenza mal-għeluq tal-proċess li jinżamm kif preskritt quddiem il-Qorti kompetenti;

Tqis għalhekk li, mad-daqqa ta' għajn, l-intimat ma kienx mogħti setgħa bil-liġi biex jaqbad taħt idejh il-gaffa tal-kumpannija rikorrenti fl-istadju taċ-ċirkostanzi li kienu jeżistu u jirriżultaw sal-waqt li nfetħet din il-proċedura;

Tqis li dan kollu qiegħed jingħad bla ebda ħsara għall-jedd tal-intimat li jieħu dawk il-passi meħtieġa biex jaqbad il-gaffa taħt kull provvediment ieħor tal-liġi jew biex ikun jista' jmessi 'l quddiem kull proċedura lili kompetenti kontra l-kumpannija rikorrenti;

Tqis li, minn dan l-aspett u limitatament għal dan ir-rigward, il-jedd tal-kumpannija rikorrenti mad-daqqa t'għajn jirriżulta;

Tqis li, b'żieda mal-elementi meħtieġa kif imsemmi qabel, f'każ li l-ħruġ tal-Mandat jintalab kontra l-Gvern jew kontra xi awtorita' pubblika mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew kontra persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali tagħha, il-liġi¹⁰ titlob ukoll li jintwera (a) li l-ħaġa li parti

⁹ A.L. 344/2005 (L.S. 504.67) kif emendat

¹⁰ Art. 873(3) tal-Kap 12

titlob li tinżamm milli titwettaq fil-fatt hemm il-ħsieb li titwettaq, u (b) li l-preġudizzju li jinħoloq lil min ikun qed jitlob il-Mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel ma' l-istess għamil tal-ħaġa li qed tintalab li tiġi miżmuma. Dan ifisser li, bejn il-vantaġġ li joħroġ kieku l-ħaġa titwettaq u l-ħsara li ġġib magħha jeħtieġ li jsir tqabbil;

Tqis li dwar l-ewwel element, dan jinsab ukoll sodisfatt fid-dawl tad-dikjarazzjoni magħmula waqt is-smiġħ tar-rikors mir-rappreżentant tal-Kummissarju intimat fis-sens li kieku ma kienx għall-fatt li tnediet din il-proċedura għall-ħruġ tal-Mandat, kieku l-intimat kien sejjer jgħaddi biex jjeħu l-gaffa taħt idejh;

Tqis li, dwar l-element tal-preġudizzju u l-proporzjonalita' tar-riperkussjonijiet imġarrba mill-partijiet jekk il-Mandat jintlaqa' jidher ċar li l-kumpannija rikorrenti sejra ġġarrab ħsara aġħar minn dik li jġarrab l-intimat, li kieku t-talba għall-ħruġ tal-Mandat ma kellhiex tintlaqa', għallanqas sakemm il-kwestjoni tkun mistħarrġa mill-qorti ta' kompetenza kriminali. Minbarra dan, ir-rimedju mogħti mir-Regolamenti biex sid jingħata l-permess li jirtira l-vettura jew it-tagħmir maqbud huwa rimedju disponibbli biss wara li jkun intemm il-proċediment kriminali u mhux qabel;

Tqis, għalhekk, li f'dan il-każ, intwera tajjeb biżżejjed min-naħa tal-kumpannija rikorrenti li jikkonkorru l-elementi meħtieġa għall-ħruġ tal-Mandat minnha mitlub;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tilqa' t-talba għall-ħruġ tal-Mandat, b'dan illi xejn f'din l-ordni ma għandu jolqot is-setgħat tal-intimat li jistħarreġ jew imexxi proċeduri dwar ksur ta' ligi jew twettiq ta' reat; u

Tordna li minħabba ċ-ċirkostanzi, **l-ispejjeż ta' din il-proċedura** jibqgħu mingħajr taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----